Σαβάζιος

101

Αρποκρατίωνος:
Λέξεις
Ρητορικαί

Σαβοί·
Δημοσθένης ὑπὲρ Κτη-
σιφῶντος.
Οἱ μὲν Σαβοὺς λέγεσθαι τοὺς τετελεσ-
μένους τῷ Σαβαζίῳ, τουτέστι τῷ
Διονύσῳ, καθάπερ τοὺς τῷ Βάκχῳ
Βάκχους.
Τὸν δὲ αὐτὸν εἶναι Σαβάζιον καὶ
Διόνυσόν φασιν ἄλλοι τε καὶ
Ἀμφίθεος β΄. περὶ Ἡρακλείας.
Οὕτω δέ φασι καὶ τοὺς Ἕλληνάς τινες
τοὺς Βάκχους Σαβοὺς καλεῖν.
Μνασέας δὲ ὁ Παταρεὺς υἱὸν εἶναι
φησι τοῦ Διονύσου Σαβάζιον
(Σ. Αλικ. Ἴσως ἐκ τοῦ Σαβοῦς | τὸ Στα-
βεχλίω.

Σαβάζιος

Σαβοί, Δημοσθένης ὑπὲρ Κτησιφῶντος. | Ἁρποκρατίωνος: Περὶ τῶν λέξεων
οἱ μὲν Σαβοὺς λέγεσθαι τοὺς τελουμένους τῷ Σαβαζίῳ, τουτέστι τῷ Διονύσῳ, καθάπερ τοὺς τῷ Βάκχῳ Βάκχους.
τὸν δὲ αὐτὸν εἶναι Σαβάζιον καὶ Διόνυσόν φασιν ἄλλοι τε καὶ Ἀμφίθεος δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας.
οὕτω δέ φασι καὶ τοὺς Ἕλληνάς τινας τοὺς Βάκχους Σαβοὺς καλεῖν.
Μνασέας δὲ ὁ Παταρεὺς υἱόν εἶναί φησι τοῦ Διονύσου Σαβάζιον.

Primi sunt Phryges qui Βάκχους dixere Σαβούς, ex his deinde graecorum quidam Βάκχον dixere Σαβάζιον, et Βάκχους Σαβούς | Maussaci: Annotationes (εἰς Ἁρποκρατίωνα)

Eustath. in schol. ad Dionys. de situ orbis: ἤσαν δὲ καὶ ἔθνος Θρακικὸν Σάβοι, ὡς τοὺς Βάκχους λέγουσι Φρύγια διαλέκτῳ, ἀφ' οὗ καὶ ὁ Διόνυσος ἔοικε Σαβάζιος λέγεσθαι, διότι καὶ βάκχος αὐτός.
Phrygum autem Deum fuisse Σαβάζιον certissimum est.
Comicus Avibus, ὁ Φρύγιος Σαβαζίῳ.
Idem Ὥραις, τὸν Φρύγα, τὸν αὐλητῆρα, τὸν Σαβάζιον.
Iidem Σαβάζειν πρὸ εὐάζειν dixere.
Unde postea Διόνυσος dictus fuit Σαβάζιος, et Σαβοὶ οἱ ἀφιερωμένοι αὐτῷ τόποι καὶ οἱ Βάκχοι αὐτοῦ.
Heracleotes, quem auctor noster Amphitheum vocare videtur, in duodecimo de Heraclea, (forte enim legendum pro δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας, δωδεκάτῳ) φαίνεται γὰρ ἔχειν εὑρίσκωμεν (sic lego, συλλογιζόμενος, aut εὑρίσκομεν συλλογιζόμενοι) πολλαχόθεν ἀπηντῶ

ὅτι Διόνυσος καὶ Σαβάζιος ὁ αὐτός ἐστι θεός, τυχεῖν δὲ τῆς προσηγορίας ταύτης παρὰ τὸ γινόμενον περὶ αὐτὸν θειασμόν. τὸ γὰρ εὐάζειν οἱ βάρβαροι σαβάζειν φασίν. ὅθεν καὶ τῶν Ἑλλήνων τινὲς ἀκολουθοῦντες τὸν εὐασμὸν σαβασμὸν λέγουσιν.

Haec sunt quae referri voluit auctor noster, sed Ἰνδάτιον tantum ultimum allatum est.

Ex illis Amphithei verbis poetarum enarratores, omnes et grammatici suas epulas extruxerunt. Schol. epigrammat. graecor. lib. 2, Tit. εἰς θεούς. Etymologus et alii quorum verba purgari debent et sanari beneficio luculenti illius loci, ex quo auctorem nostrum et Comici enarratorem ad Aves tanquam ex eodem fonte sua hausisse statim odorati sumus.

Porro sacra hujus Sabazii Romam translata sunt. Velesii Notae in Notas Maussaci εἰς Ἁρπ.

Vetus Inscriptio apud Onufrium in civit. Rom p. 247. L. Lucio L. f. Tep. Hibero sacerdoti sacrorum Savadior.

Sabadius enim dicebatur vulgo, non Sabazius, teste Macrobio lib. 1 Saturn. cap. 18, Arnobio lib. 5, Apuleio lib. 8. Cicero 3 de nat. Deorum. Tertium Dionysum Caprio patre, eumque Regem Asiae praefuisse dicunt, cui Sabazia sunt instituta.

Origenes lib. 1 contr Celsum, πιστεύοντες μητραγύρταις καὶ τερατοσκόποις Μίθραις τε καὶ Σαβαδίοις

Ἡράκλεια? Σαβάζιος.

103

Τὸν δὲ αὐτὸν εἶναι Σαβάζιον Διόνυσον φασὶν ἄλλοι καὶ Ἀμφίθεος δευτέρῳ περὶ Ἡρακλείας

Ἁρποκρατίων περὶ τῆς λέξεως (εὐοῖ σαβοῖ)

Valesii Notae in Notas Maussaci (ἐν Ἁρποκρ.)

Plurimi autores περὶ Ἡρακλείας scripsere

Καλλίστρατος ἐν δευτέρῳ τοῦ καθ' Ἡράκλειαν memoratur in scholiis ad primum Apollonii pag. 55, itemque Προμαχίδας ἐν τοῖς περὶ Ἡρακλείας pag 57. Κόνων ἐν τῇ Ἡρακλείᾳ, quod opus de Herculis rebus [illegible] scriptum erat, ut Pisander Rhodius Καμιρεὺς poëta Ἡράκλειαν scripsit, sed et Νύμφις Ἡρακλεώτης περὶ Ἡρακλείας scripsit teste eodem Schol. lib. 2 pag. 98, et Athenaeo et Plutarcho.

(Σ. Ἀλεξ. Η. Πρόκειται περὶ τῆς ἐν Θράκῃ ἢ τῆς ἐν Πόντῳ Ἡρακλείας?)

Νομίζω μᾶλλον της εν Πόντω Ηρακλείας.